

Opdracht Tentoonstelling

Provincie Utrecht tijdens de Eerste Wereldoorlog

Opdrachtblad

Inleiding

Tijdens de Eerste Wereldoorlog was Nederland neutraal. Hoewel het grote oorlogsgeweld gelukkig Nederland nooit heeft bereikt is er in Nederland, en de provincie Utrecht in het bijzonder, wel een hoop gebeurd.

De Nieuwe Hollandse Waterlinie liep dwars door Utrecht, Nederlandse soldaten zijn massaal gemobiliseerd en er zijn een hoop Belgische vluchtelingen en soldaten opgevangen in de provincie Utrecht. Tegen het einde van de oorlog is zelf de Duitse keizer in de provincie Utrecht komen wonen!

Het Universiteitsmuseum in Utrecht wil hier aandacht aan besteden en ruimt drie zalen leeg voor deze tentoonstelling. De educatief medewerker van het museum heeft al voorwerk gedaan en een aantal belangrijke begrippen, personen en gebeurtenissen opgesomd. Ook heeft hij een aantal foto's/objecten uitgezocht die tentoongesteld kunnen worden. Maar het is teveel voor drie ruimten. Daarom vraagt hij jullie advies.

Hoofdvragen

- Hoe laten we de provincie Utrecht tijdens de Eerste Wereldoorlog het beste zien?
- Welke personen, begrippen, gebeurtenissen en ontwikkelingen moeten in ieder geval in de tentoonstelling komen?
- Welke werken ga je bij elkaar hangen, zodat ze een samenhangend beeld geven?

Hoe ga je dit aanpakken?

Je gaat het advies geven, door in een aantal ronden opdrachten uit te voeren.

Ronde 1

Lees de kaartjes met begrippen en namen zorgvuldig. Verdeel de kaartjes in drie groepen.

- Schrijf de begrippen en namen die bij elkaar horen op het antwoordblad. Geef iedere groep een titel.
- Kies vervolgens uit elke groep de kaartjes die je het belangrijkste vindt om de Eerste Wereldoorlog in Utrecht uit te beelden.

Ronde 2

Kies voor elke zaal de kunstwerken die bij een groep passen. Zorg ervoor dat je minimaal 8 kunstwerken selecteert!

- Bepaal waar de werken moeten komen te hangen. Noteer de namen van de afbeelding op de juiste plaats in de plattegrond. Denk daarbij aan welk werk in die zaal het belangrijkste is en welke werken naast of tegenover elkaar komen te hangen.
- Leg uit waarom die kunstwerken passen bij de begrippen, personen en gebeurtenissen die je hebt gemarkeerd.
- Bedenk tot slot een passende titel voor de tentoonstelling.

Ronde 1

Zaal 1

Titel

We hebben de volgende werken voor zaal 1 gekozen, omdat we het volgende duidelijk willen maken:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Hierbij passen de volgende begrippen:

.....
.....

Zaal 2

Titel

We hebben de volgende werken voor zaal 2 gekozen, omdat we het volgende duidelijk willen maken:

.....
.....
.....
.....
.....

Hierbij passen de volgende begrippen:

.....
.....

Zaal 3

Titel

We hebben de volgende werken voor zaal 3 gekozen, omdat we het volgende duidelijk willen maken:

.....
.....
.....
.....
.....

Hierbij passen de volgende begrippen:

.....
.....

Tentoonstelling

De tentoonstelling krijgt de volgende titel:

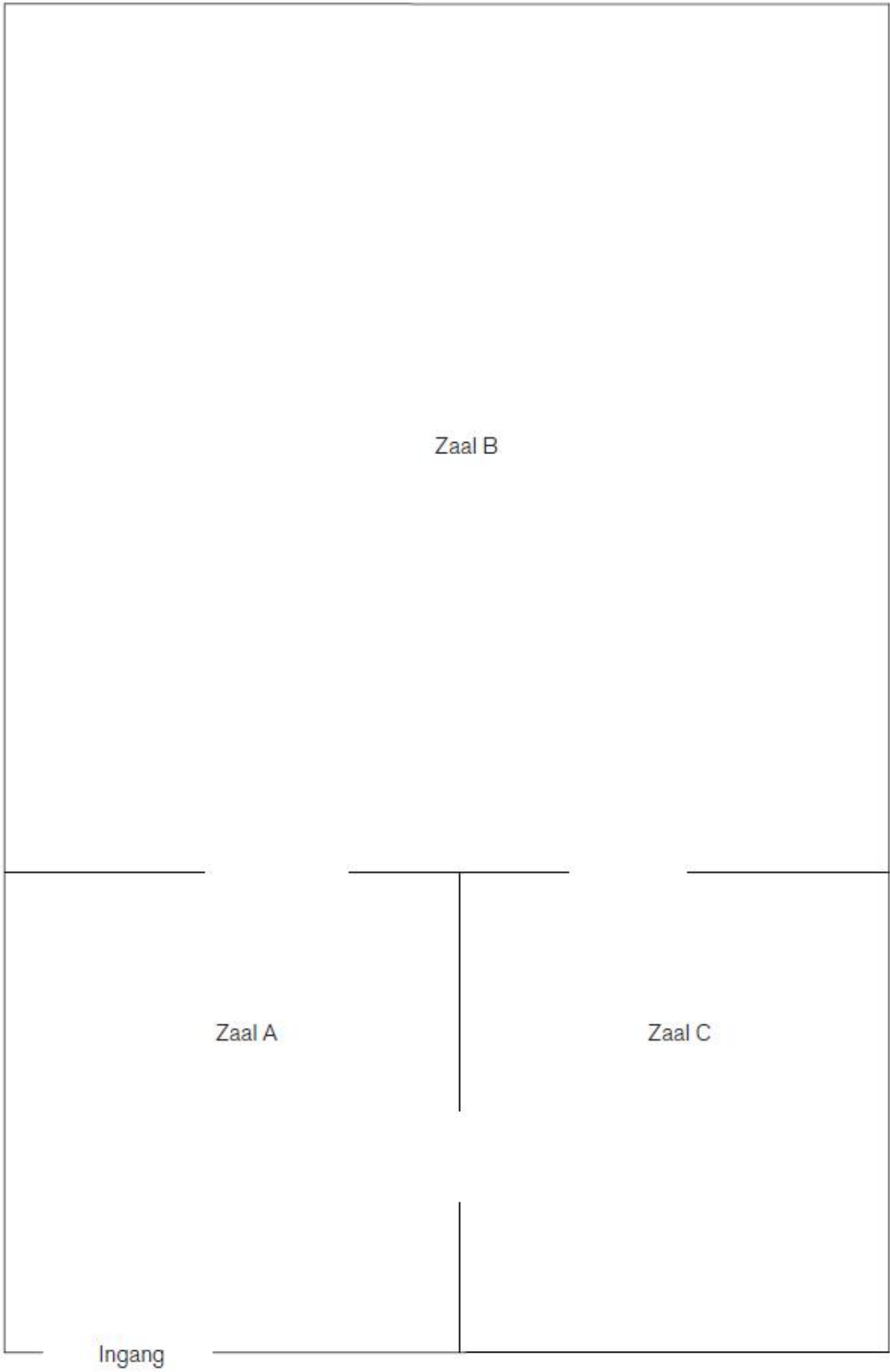
.....
.....

Die vinden we geschikt omdat:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Namen van de adviseurs:

.....

Begrippen

[instructie voor docenten: uitknippen en in enveloppen doen samen met de afbeeldingen]

Wilhelm II:

Keizer van het Duitse Rijk van 1888 tot 1918. In 1918 werd keizer Wilhelm afgezet en kreeg hij asiel in Nederland. Hij heeft enkele maanden in kasteel Amerongen gewoond en is daarna in Huis Doorn gaan wonen tot aan zijn dood in 1941.

Internereren:

Internereren is het gevangen houden van militairen door een neutraal land. Om de neutraliteit te bewaren is een land verplicht de militairen van de strijdende partijen tijdens een oorlog gevangen te houden. Door militairen van alle strijdende partijen gevangen te houden kan een neutraal land nooit beschuldigd worden van het bevoordelen van een van de strijdende partijen.

Rantsoeneren:

Rantsoeneren is het eerlijk verdelen van goederen onder de bevolking door de overheid. In oorlogstijd is dit soms nodig omdat er tekorten aan voedsel en medicijnen ontstaan. Om te voorkomen dat er rellen uitbreken en dat alleen de rijkste nog aan voedsel kunnen komen kan de overheid besluiten om te gaan rantsoeneren.

Kamp Zeist:

Kamp Zeist was een interneringskamp voor Belgische militairen tijdens de Eerste Wereldoorlog. Tussen 1914 en 1918 hebben ongeveer 13.000 militairen vastgezet in kamp Zeist.

De Nieuwe Hollandse waterlinie:

Dit was een verdedigingslinie die Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht beschermd tegen een aanval uit het oosten door een linie onder water te zetten. 46 forten en tal van kleine bunkers in combinatie met een laag water van 30 tot 60 centimeter moesten ervoor zorgen dat niemand over land de randstad aan zou kunnen vallen.

Mobilisatie:

Mobiliseren is het in gereedheid brengen van een leger. Dienstplichtigen en gewone soldaten worden opgeroepen en uitgerust om ten oorlog te gaan.

Belgische vluchtelingen:

Tussen 1914 en 1918 heeft Nederland ruim anderhalf miljoen Belgische vluchtelingen opgevangen. Sommige voor korte duur andere zijn de hele oorlog gebleven of zijn zelfs in Nederland blijven wonen na de oorlog. In Amersfoort, Veenendaal en Zeist zijn duizenden Belgen opgevangen.